

www.bernulabklajiba.lv

Aptaujas "Latvijas Ģimeņu barometrs 2025" **rezultāti**

Evisa Stankus, Latvijas Bērnu labklājības tīkla politikas koordinatore
evisa@bernulabklajiba.lv

27.11.2025

Saturs

1. Par organizāciju "Latvijas Bērnu labklājības tīkls"
2. **Aptaujas "Latvijas Ģimeņu barometrs 2025" mērķi un rezultāti**
3. Latvijas bērnu labbūtības barometrs 2025
4. Starptautiskā bērnu subjektīvās labbūtības aptauja "Bērnu pasaules"

Īsumā par organizāciju **Latvijas Bērnu labklājības tīkls**

- Dibināta 2014. gadā
- Organizācijas mērķis ir **apvienot nevalstiskās organizācijas un indivīdus, lai veicinātu bērnu tiesību un interešu aizstāvību un bērnu labklājību un labsajūtu Latvijā**
- Biedri: **30 biedri** (24 organizācijas un 6 privātpersonas)
- Valde: **5 valdes locekļi** ar vienādām lēmumu pieņemšanas tiesībām, kurus ievēl Latvijas Bērnu labklājības tīkla biedri

Misija un vīzija

Palīdzēt sabiedrībai un pārvaldes sistēmai kļūt draudzīgākai bērniem.

Tīkla misija paredz palīdzēt sabiedrībai vienmēr aizstāvēt bērnu intereses pēc būtības, kā arī procesus un lēmumus orientēt bērnu vajadzību virzienā, tādējādi veidojot bērnu mīlošu un cenošu sabiedrību un uz lielāku izpratni un iesaisti vērstu pārvaldes sistēmu.

Labbūtību un līdzdalību katram bērnam Latvijā!

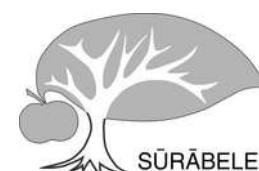
Ar labbūtību Tīkls saprot tās visplašāko jēdziena skaidrojumu, skatot bērna labbūtību caur emocionālo, fizisko, sociālo, mentālā, finansiālo dimensiju. Tā ir cieši saistīta ar situāciju ģimenē, ko papildus ietekmē arī situācija vietējā kopienā un valstī kopumā.

Tīkla biedri

Organizācijas

Dārdedze

Privātpersonas

- Aija Tūna
- Ieva Skubiņa
- Ingūna Ervika
- Ilona Reinholde
- Jana Muižniece
- Edgars Kvitka

www.bernulabklajiba.lv

Galvenās aktivitātes

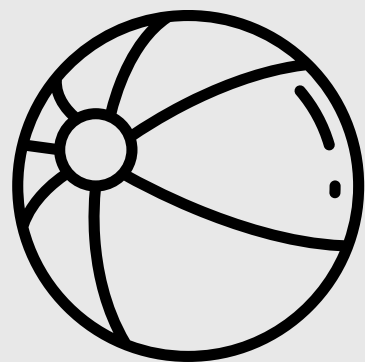
- Bērnu tiesību aizstāvība
- Pētījumi un datu vākšana, analīze
- Ekspertīzes, metodiskā atbalsta un izglītības nodrošināšana
- Sabiedrības izpratnes veicināšana, bērnu līdzdalības veicināšana lēmumu pieņemšanā
- Tīklošanās un pieredzes apmaiņa

Aptaujas "Latvijas Ģimeņu barometrs 2025" **mērķi:**

- izveidot metodoloģiju, lai nomērītu ģimeņu ar bērniem apmierinātību ar pamatvajadzību nodrošināšanu un sekotu tās dinamikai
- noskaidrot ģimeņu ar bērniem nepamierinātās vajadzības attiecībā uz pamatpakalpojumiem
- identificēt riska grupas – ģimenes, kurās ir viszemākā apmierinātība

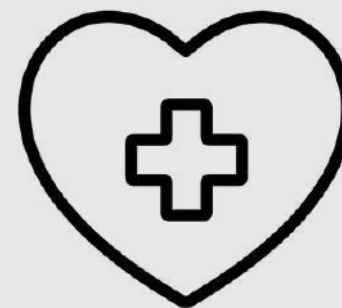
EIROPAS GARANTIJA BĒRNIEM JOMAS

Bezmaksas bērnu
pieskatīšana un
pirmsskolas izglītība

Bezmaksas izglītība
un interešu izglītība
skolās

Bezmaksas
pieejama
veselības aprūpe

Veselīgs uzturs

Pienācīgs
mājoklis

Aptauja parāda, kurās Eiropas Garantija bērniem jomās Latvijā ir salīdzinoši labāka situācija un kuras ir tās jomas, ar kurām ģimenes ir mazāk apmierinātas. Katrā jomā ir identificētas aktuālākās problēmas un izceltas riska grupas, kuras ar problēmām saskaras biežāk.

Latvijas Ģimeņu barometrs 2025

Mērķa grupa	Latvijā dzīvojošas ģimenes ar nepilngadīgiem bērniem (0–17 gadi)
Respondents	Persona, kas iesaistās mājsaimniecībā dzīvojošo bērnu aprūpē un risina jautājumus, kas saistīti ar viņu veselību, izglītību, pieskatīšanu, ēdināšanu.
Izlases metode	Kvotu izlase. Kvotas uz dzīvesvietas reģionu un bērnu skaitu mājsaimniecībā.
Aptaujas metode	Interneta aptauja, izmantojot <i>SolidData</i> interneta aptauju tehnisko nodrošinājumu un respondentu datu bāzi. Aptauju izplatīja arī LBLT dalīborganizācijas, sadarbības partneri, un tā bija pieejama sociālajos tīklos.
Sasniegtais izlases apjoms	1007 respondenti (178 respondenti savākti, izplatot anketu LBLT spēkiem; 829 – piesaistot <i>SolidData</i> respondentu paneli).
Aptaujas laiks	maijs – jūnijs, 2025. gads
Ģeogrāfiskais pārklājums	Visa Latvija
Datu svēršana	Lai nodrošinātu lielāku datu reprezentativitāti, dati tika svērti pēc šādām pazīmēm: reģions, bērnu skaits mājsaimniecībā, izmantojot CSP aktuālos statistikas datus.

2023. gads
n=789

2024. gads
n=1136

2025. gads
n=1007

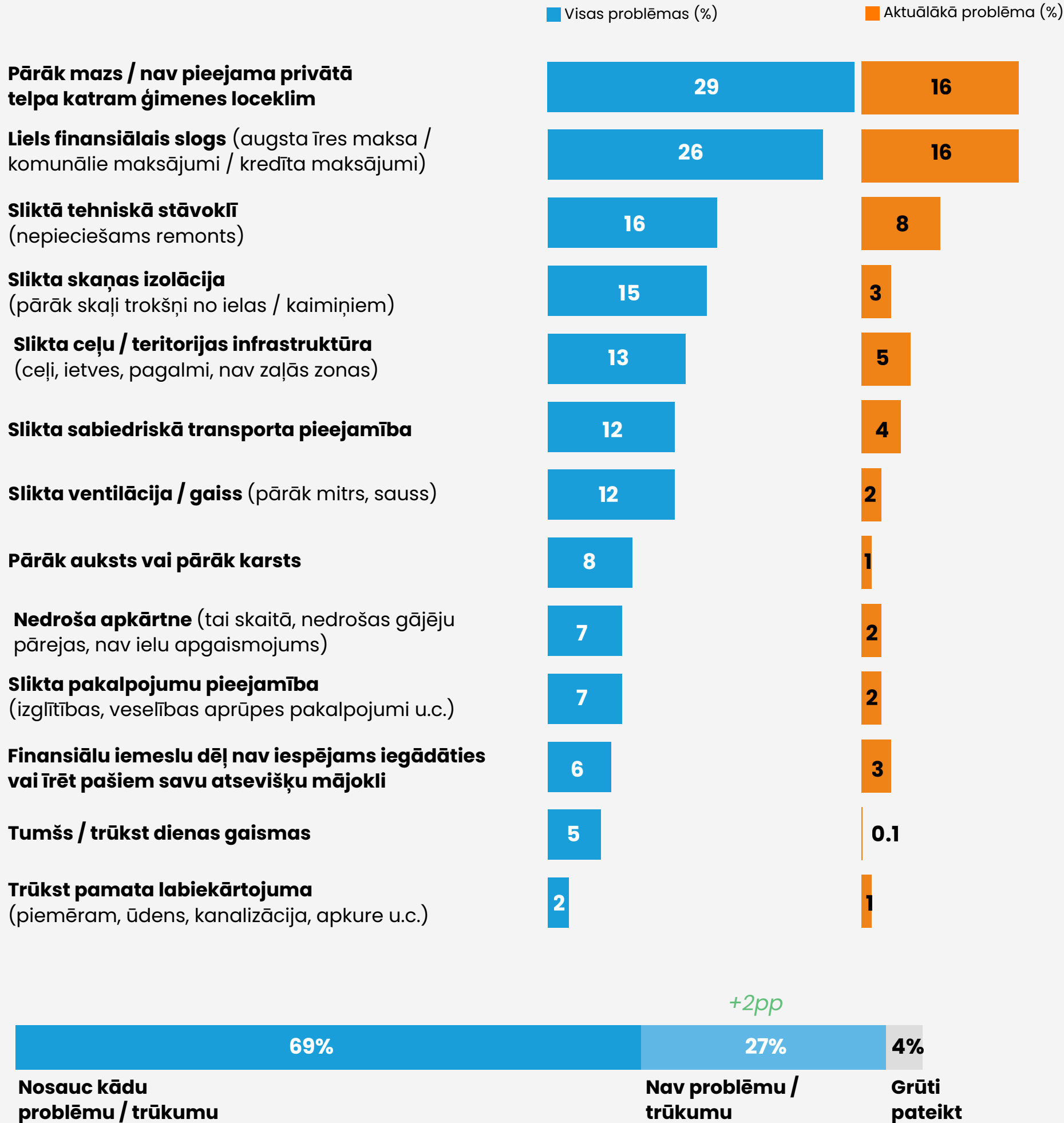
Mājoklis, apkārtējā vide

Problēmas / trūkumi saistībā ar mājokli

Domājot par Jūsu ģimenes pašreizējo pastāvīgo mājokli, kādas problēmas / trūkumus Jūs saskatāt?

Kas, Jūsaprāt, ir visaktuālākā problēma, kuru vajadzētu risināt pirmām kārtām, saistībā ar Jūsu ģimenes mājokli?

Bāze: visi respondenti, n=1007

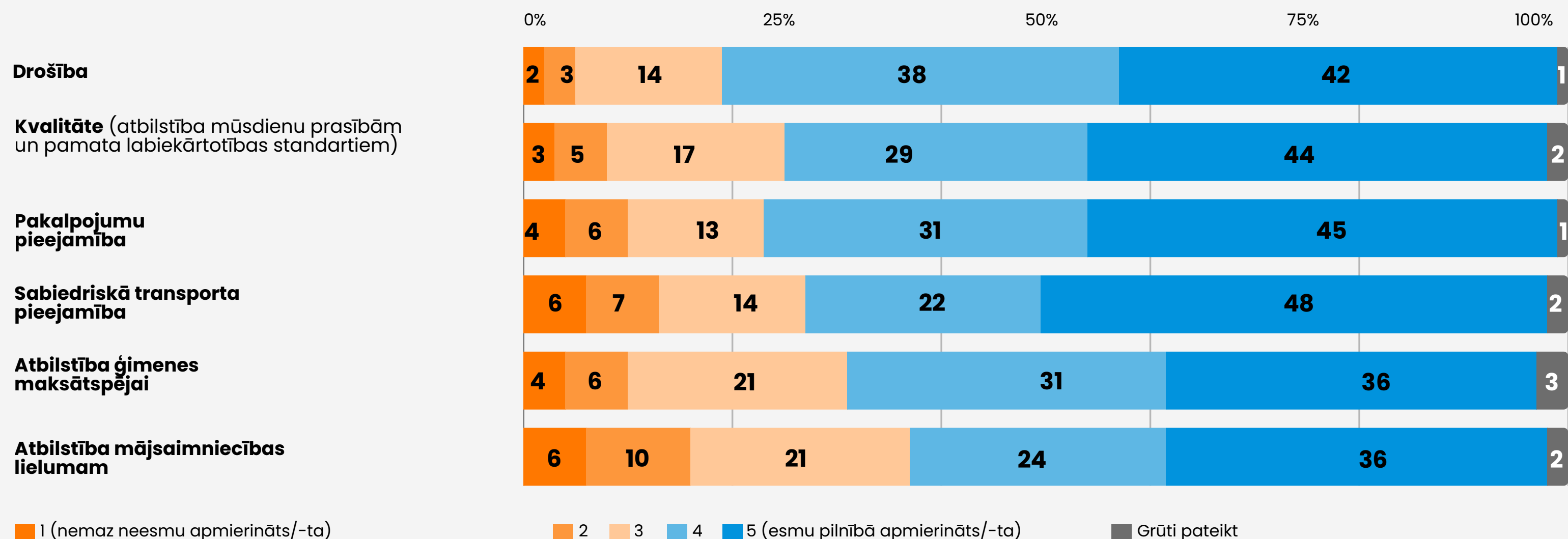

Apmierinātība ar mājokli un apkārtējo vidi

Kā Jūs novērtētu Jūsu mājokļa...?

Kā Jūs novērtētu Jūsu dzīvesvietas apkārtējo vidi?

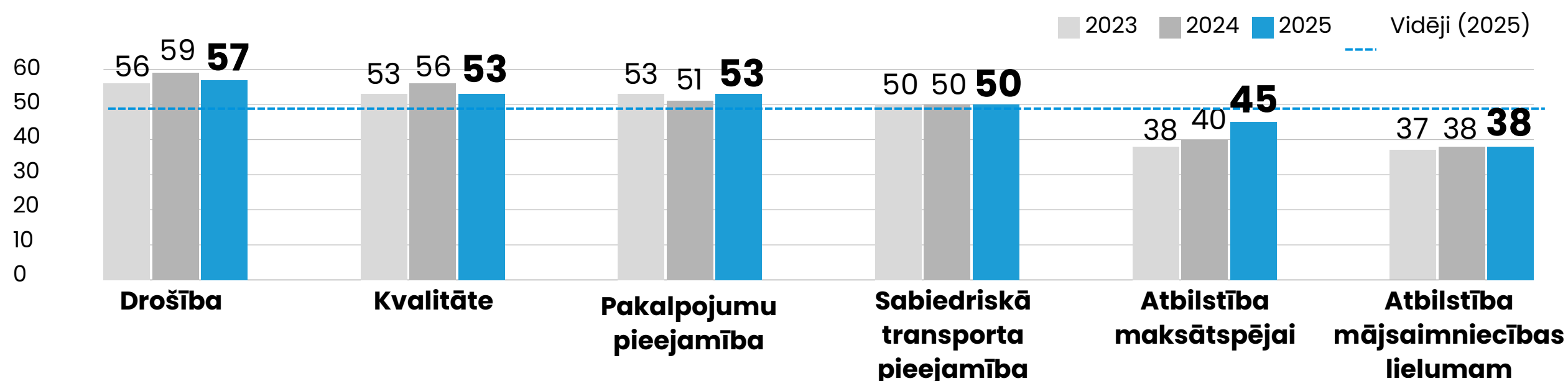
Bāze: visi respondenti, n=1007

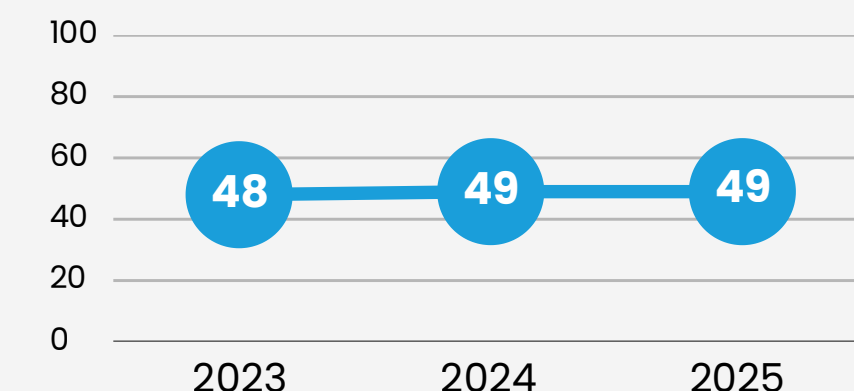
Indekss atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums – ar koeficientu 1. Indekss var būt robežās no -100 līdz +100

Mājoklis un apkārtējā vide: apmierinātības indekss

Indekss atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums – ar koeficientu 1. Indekss var būt robežās no -100 līdz +100

Vidējais apmierinātības indekss

- Apmierinātību ar mājokli lielā mērā ietekmē mājāsaimniecības ienākumu līmenis, mājāsaimniecības lielums un dzīvesvieta.
- Ģimenes, kurās aug bērni ar īpašām vajadzībām, ir viena no grupām, kas sniegusi kopumā viszemākos vērtējumus par savu mājokli. Lielākās problēmas saistītas ar mājokļa atbilstību mājāsaimniecības lielumam un maksātspējai, kā arī pakalpojumu pieejamību.

Apmierinātības indekss dažādās mērķa grupās

- Apmierinātību ar mājokli lielā mērā ietekmē mājsaimniecības **ienākumu līmenis, mājsaimniecības lielums un dzīvesvieta.**
- Ģimenes, kurās aug bērni ar īpašām vajadzībām**, ir viena no grupām, kas sniegusi kopumā viszemākos vērtējumus par savu mājokli. Lielākās problēmas saistītas ar mājokļa atbilstība mājsaimniecības lielumam un maksātspējai, kā arī pakalpojumu pieejamība.

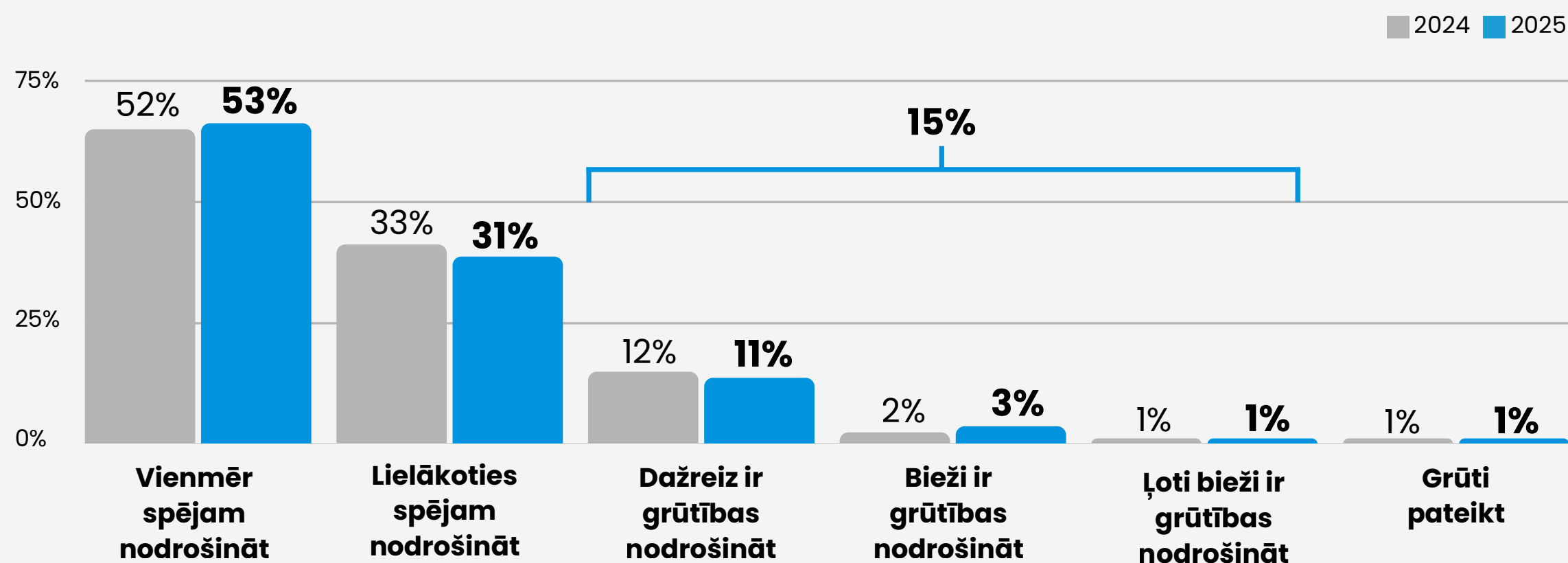
		Drošība	Kvalitāte	Pakalpojumu pieejamība	Sabiedriskā transporta pieejamība	Atbilstība maksātspējai	Atbilstība mājsaimniecības lielumam	Vidēji
	VISI RESPONDENTI	57	53	53	50	45	38	49
REĢIONS	Rīgas reģions (neskaitot Rīgu)	67	65	50	37	45	39	51
	Vidzeme	63	48	41	36	47	42	46
	Kurzeme	59	50	44	44	43	43	47
	Zemgale	62	55	45	39	45	43	48
	Latgale	52	47	49	36	46	42	45
APDZĪVOTA VIETA	Rīga	52	54	65	69	44	30	52
	Valstspilsēta	60	57	63	63	46	40	55
	Cita pilsēta	65	60	51	43	45	39	51
	Lauki	56	41	23	9	45	46	37
BĒRNS AR ĪPAŠĀM VAJADZĪBĀM	Ir	51	48	36	41	22	21	36
ĢIMENES KODOLA TIPS	Viena vecāka ģimene	50	45	53	56	32	25	43
	Pāris ar bērniem	59	56	53	48	48	41	51
BĒRNU SKAITS MĀJSAIMNIECĪBĀ	1 bērns	58	55	55	55	46	45	52
	2 bērni	56	51	52	46	43	30	46
	3 vai vairāk	59	53	50	40	44	26	45
MĒNEŠA IENĀKUMI UZ VIENU CILVĒKU MĀJSAIMNIECĪBĀ	Līdz 350 EUR	39	30	33	36	17	6	27
	351 līdz 600 EUR	57	44	49	46	32	33	44
	601 EUR līdz 1000 EUR	61	58	57	52	51	39	53
	Virs 1000 EUR	60	61	55	49	49	47	53

Uzturs

Finansiālo iespēju vērtējums nodrošināt bērniem veselīgu un pilnvērtīgu uzturu katru dienu

B5. Kā Jūs vērtējat savas finansiālās iespējas nodrošināt bērniem veselīgu un pilnvērtīgu uzturu katru dienu?

Biežāk ar finansiālām grūtībām nodrošināt bērniem veselīgu un pilnvērtīgu uzturu ikdienā saskaras:

- ģimenes, kurās ir bērns ar īpašām vajadzībām (26%)
- viena vecāka ģimenes (27%)
- ģimenes ar salīdzinoši zemiem ienākumiem (37%)

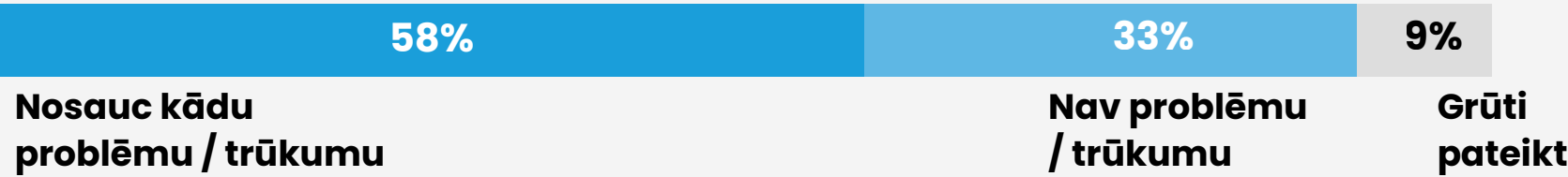
Problēmas/ trūkumi saistībā bērnu ēdināšanu bērnudārzā / skolā

«Ar kādām problēmām/ trūkumiem Jūs esat saskārušies saistībā ar Jūsu bērna/ bērnu ēdināšanu bērnudārzā vai skolā pēdējo 3 gadu laikā?»

«Kas, Jūsprāt, ir visaktuālākā problēma, kuru vajadzētu risināt pirmām kārtām, saistībā ar bērnu ēdināšanu bērnudārzos un skolās?»

Bāze: respondenti, kuru bērni ir apmeklējuši bērnudārzu/ skolu pēdējo 3 gadu laikā, n=951

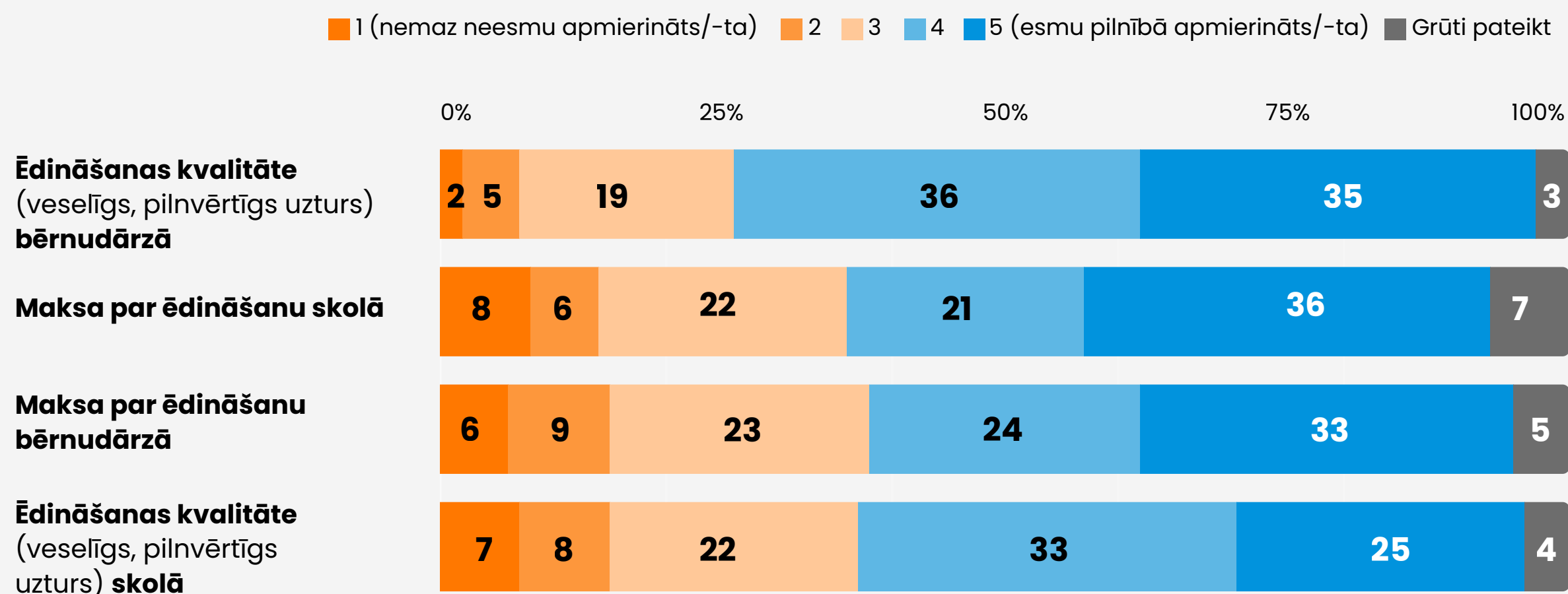
↑
Higiēnas problēmas
Vecmodīgi ēdieni

Apmierinātība ar bērnu ēdināšanu bērnudārzā un skolā

Domājot par Jūsu ģimenes vajadzībām un pieredzi, kā Jūs novērtētu savu apmierinātību ar bērnudārziem / skolām?

Bāze: respondenti, kuru bērni ir apmeklējuši bērnudārzu / skolu pēdējo 3 gadu laikā, n=951

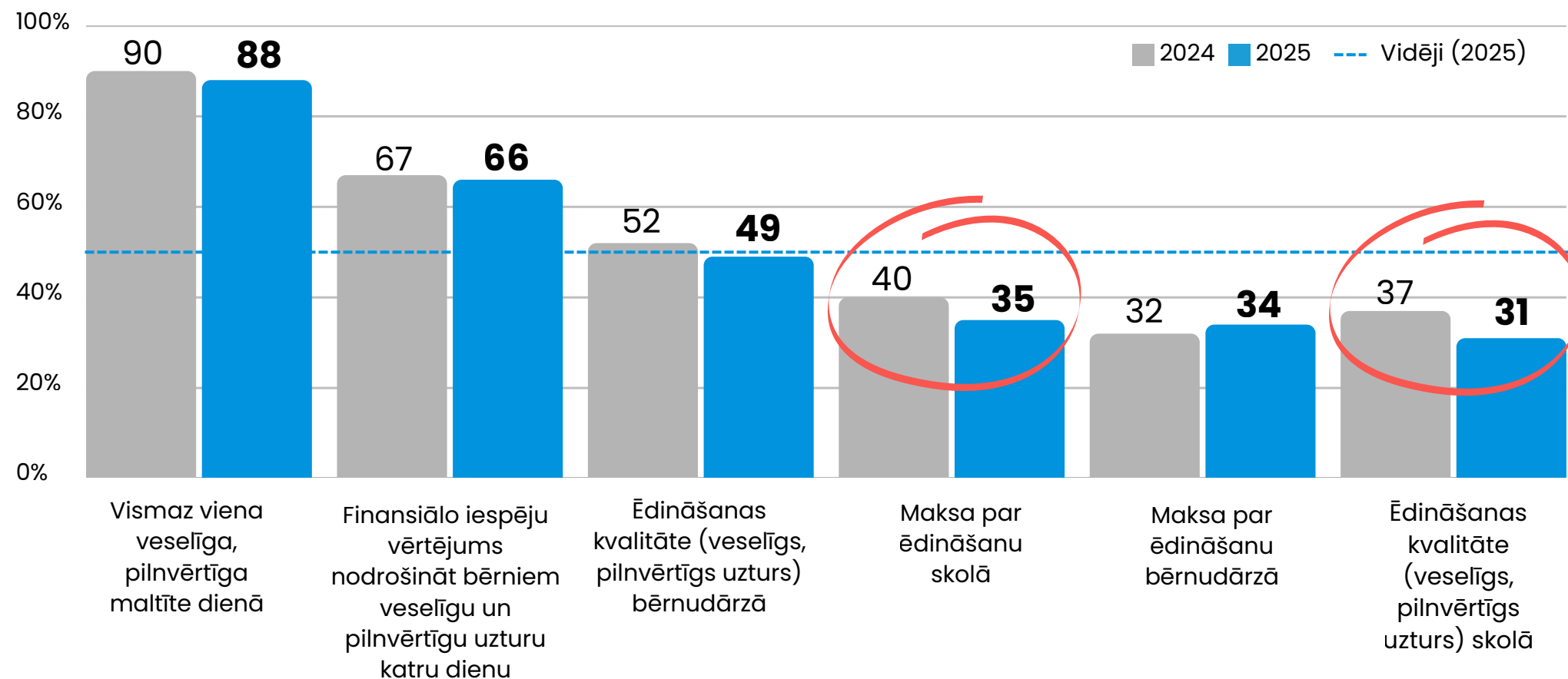

Indekss atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums – ar koeficientu 1. Indekss var būt robežās no -100 līdz +100

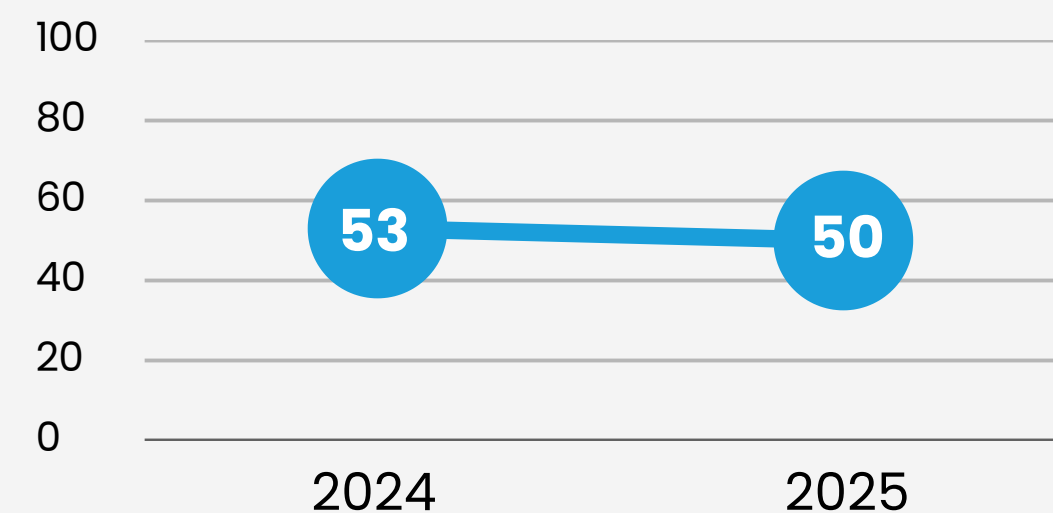
Bērnu uzturs ikdienā, bērnudārzā, skolā: indekss

Indekss atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums – ar koeficientu 1.

Indekss var būt robežās no -100 līdz +100

Vidējais apmierinātības indekss

Pieaug vecāku neapmierinātība ar ēdināšanu skolās – gan ēdināšanas kvalitāti, gan cenu (viszemākais vērtējums Rīgā).

Apmierinātības indekss dažādās mērķa grupās

- Kopumā viszemākā apmierinātība ir ģimenēm ar **zemu ienākumu līmeni**.
- Ģimenes **Rīgā** ir izteikti neapmierinātākas ar ēdināšanu skolā – gan ar kvalitāti, gan cenu.

		Vismaz viena veselīga, pilnvērtīga maltīte dienā	Finansiālās iespējas nodrošināt bērniem veselīgu un pilnvērtīgu uzturu katru dienu	Ēdināšanas kvalitāte bērnudārzā	Maksa par ēdināšanu skolā	Ēdināšanas kvalitāte skolā	Maksa par ēdināšanu bērnudārzā	Vidēji
	VISI RESPONDENTI	88	66	49	35	34	31	50
REĢIONS	Rīgas reģions (neskaitot Rīgu)	89	70	52	38	33	38	53
	Vidzeme	90	70	43	47	39	34	54
	Kurzeme	80	58	46	35	38	40	49
	Zemgale	85	57	53	38	29	27	48
	Latgale	86	65	55	43	40	41	55
APDZĪVOTA VIETA	Rīga	91	69	48	25	31	21	48
	Valstspilsēta	83	64	50	34	33	37	50
	Cita pilsēta	86	66	52	41	38	33	53
	Lauki	88	61	47	45	37	38	53
BĒRNS AR ĪPAŠĀM VAJADZĪBĀM	Ir	82	47	22	47	14	44	43
ĢIMENES KODOLA TIPS	Viena vecāka ģimene	79	47	46	23	33	21	41
	Pāris ar bērniem	90	71	50	38	35	34	53
BĒRNU SKAITS MĀJSAIMNIECĪBĀ	1 bērns	88	67	47	32	35	30	50
	2 bērni	87	64	51	33	29	28	49
	3 vai vairāk	89	67	48	51	47	40	57
MĒNEŠA IENĀKUMI UZ VIENU CILVĒKU MĀJSAIMNIECĪBĀ	Līdz 350 EUR	73	37	43	27	23	18	37
	351 līdz 600 EUR	86	53	46	33	35	37	48
	601 EUR līdz 1000 EUR	89	67	55	43	38	36	55
	Virs 1000 EUR	90	76	45	34	37	27	52
PIRMSSKOLAS VECUMA BĒRNI M/S	Ir	90	70					
SĀKUMSSKOLAS VECUMA BĒRNI M/S	Ir	88	66					
BĒRNI VECUMĀ 13+ M/S	Ir	85	61					
VIENA VECĀKA ĢIMENE	Zemi / vidēji zemi ienākumi	72	31	38	27	34	29	39
	Bērns ar īpašām vajadzībām	50	31	47	39	43	33	40
	Pirmsskolas vecuma bērns / -i	80	44					

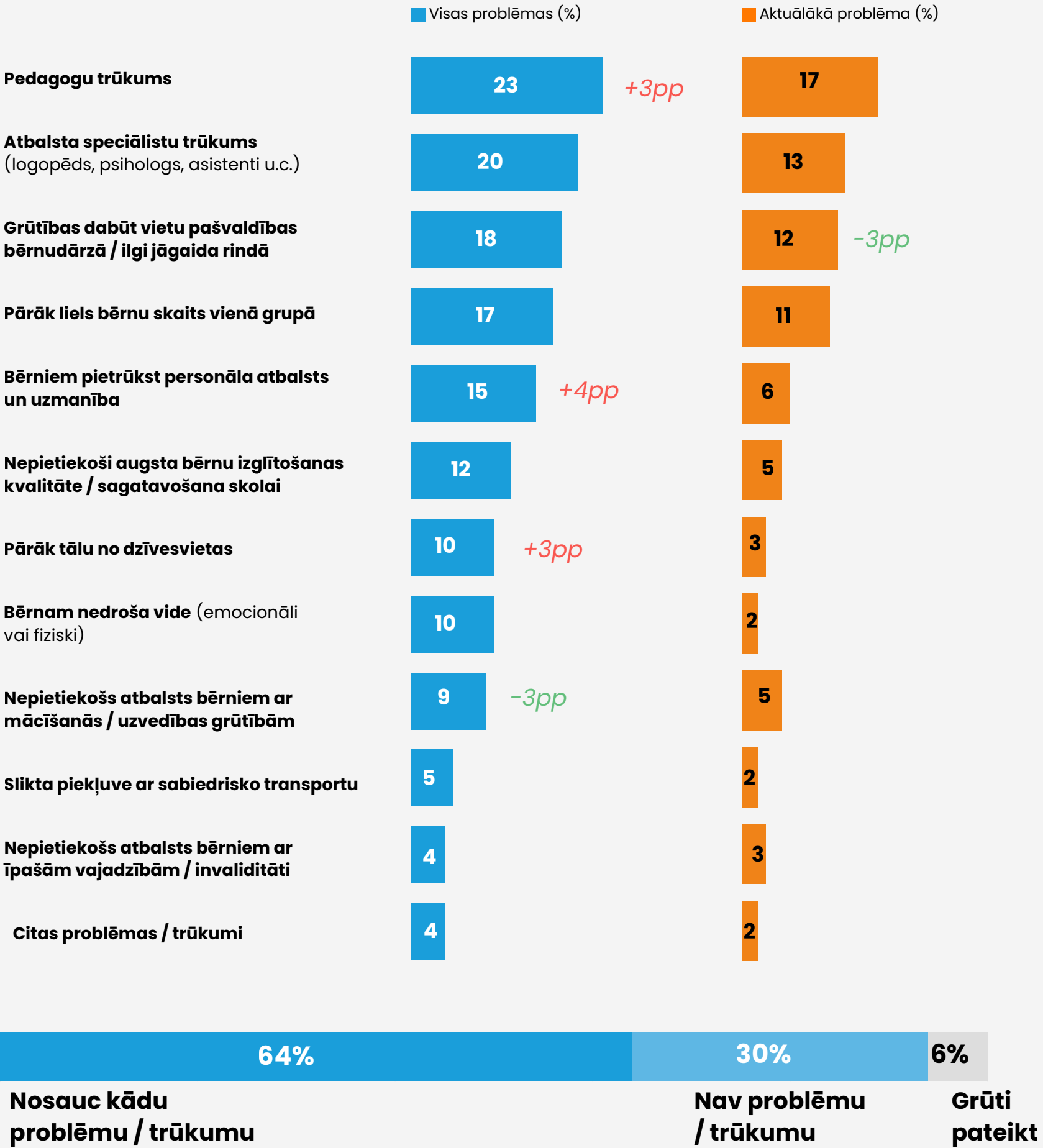
Bērnudārzi un bērnu
pieskatīšanas pakalpojumi

Problēmas/ trūkumi saistībā ar bērnudārziem vai citiem bērnu pieskatīšanas pakalpojumiem

Ar kādām problēmām/ trūkumiem Jūsu ģimene ir saskārusies saistībā ar bērnudārziem vai citiem bērnu pieskatīšanas pakalpojumiem pēdējo 3 gadu laikā?

Kas, Jūsaprāt, ir visaktuālākā problēma, kuru vajadzētu risināt pirmām kārtām, saistībā ar bērnudārziem un citiem bērnu pieskatīšanas pakalpojumiem?

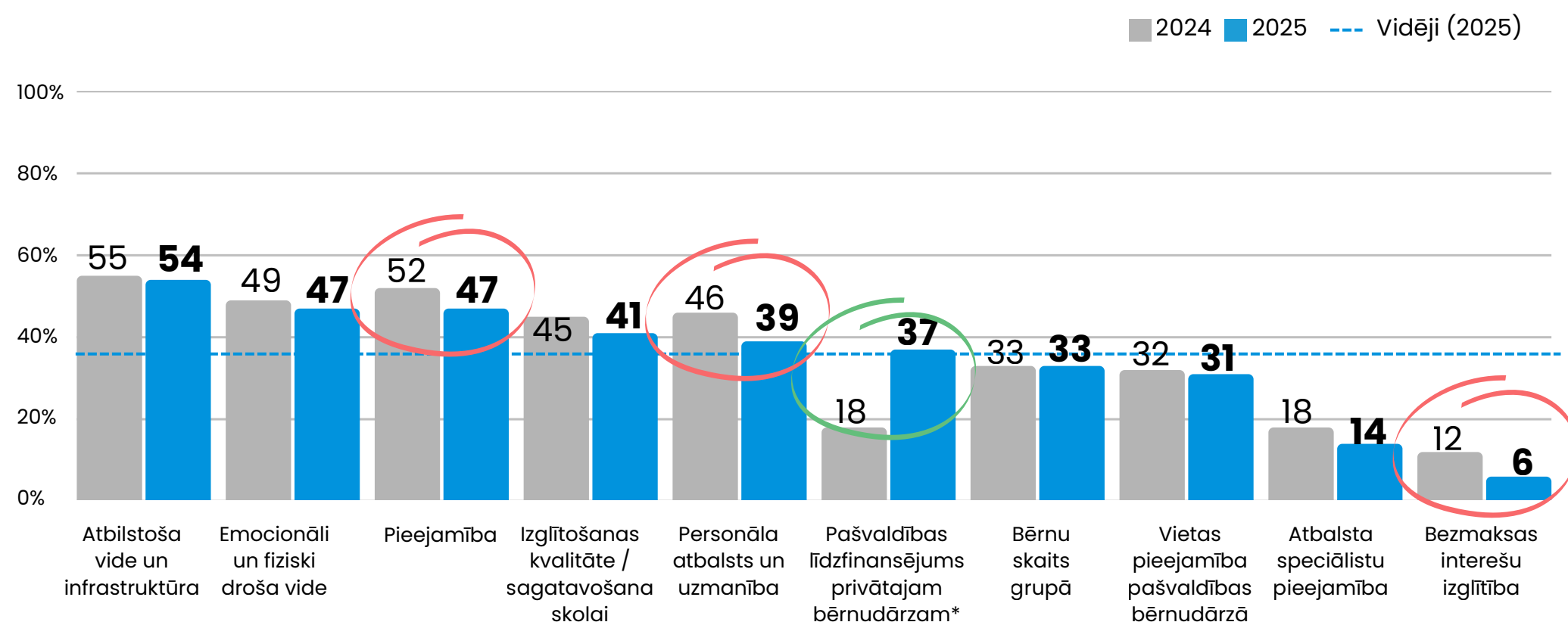
Bāze: respondenti, kuru bērni ir apmeklējuši bērnudārzu vai izmantojuši kādu citu bērnu pieskatīšanas pakalpojumu (neskaitot aukli) pēdējo 3 gadu laikā, n=484

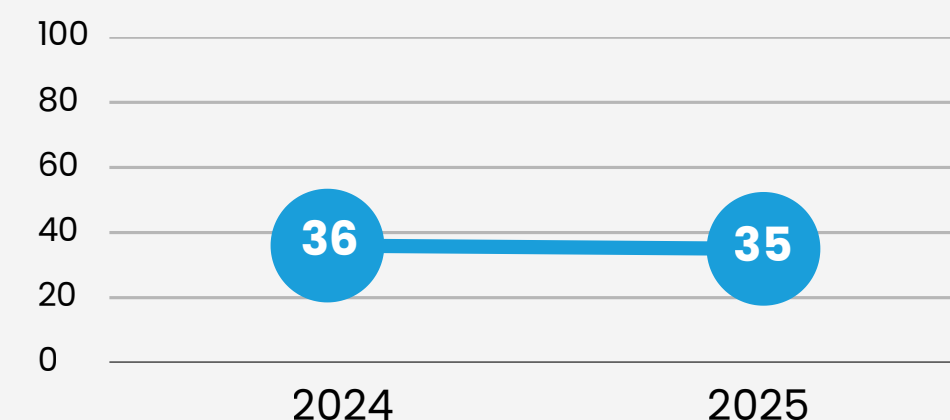
Bērnudārzi: apmierinātības indekss

Indekss atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums – ar koeficientu 1.

Indekss var būt robežās no -100 līdz +100

Vidējais apmierinātības indekss

- Ģimenes, **kurās ir bērns ar mācīšanās vai uzvedības traucējumiem** – kopumā viszemākais apmierinātības rādītājs (20). Negatīvs indekss – atbalsta speciālistu un interešu izglītības pieejamība.
- Ģimenes, kurās **sarunvaloda nav latviešu valoda**, raizējas par izglītības kvalitāti / sagatavošanu skolai (indekss: 25)

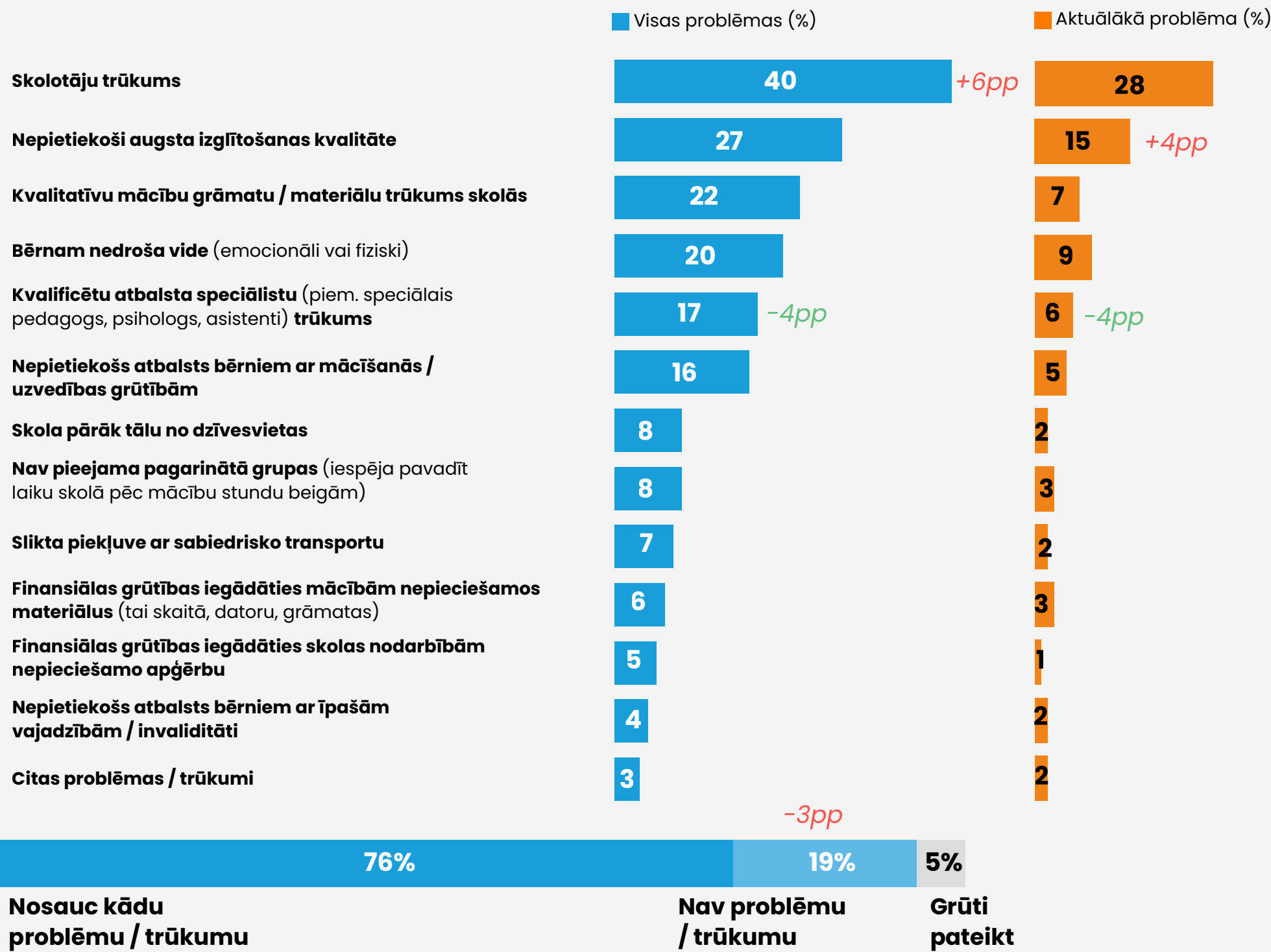
Izglītība un interešu izglītība

Problēmas/ trūkumi saistībā ar skolām un izglītību

Ar kādām problēmām/ trūkumiem Jūs esat saskārušies saistībā ar bērnu izglītību un skolām (sākumskolu, pamatskolu, vidusskolu, profesionālo izglītību) pēdējo 3 gadu laikā?

Kas, Jūsuprāt, ir visaktuālākā problēma, kuru vajadzētu risināt pirmām kārtām, saistībā ar bērnu izglītību/ skolām?

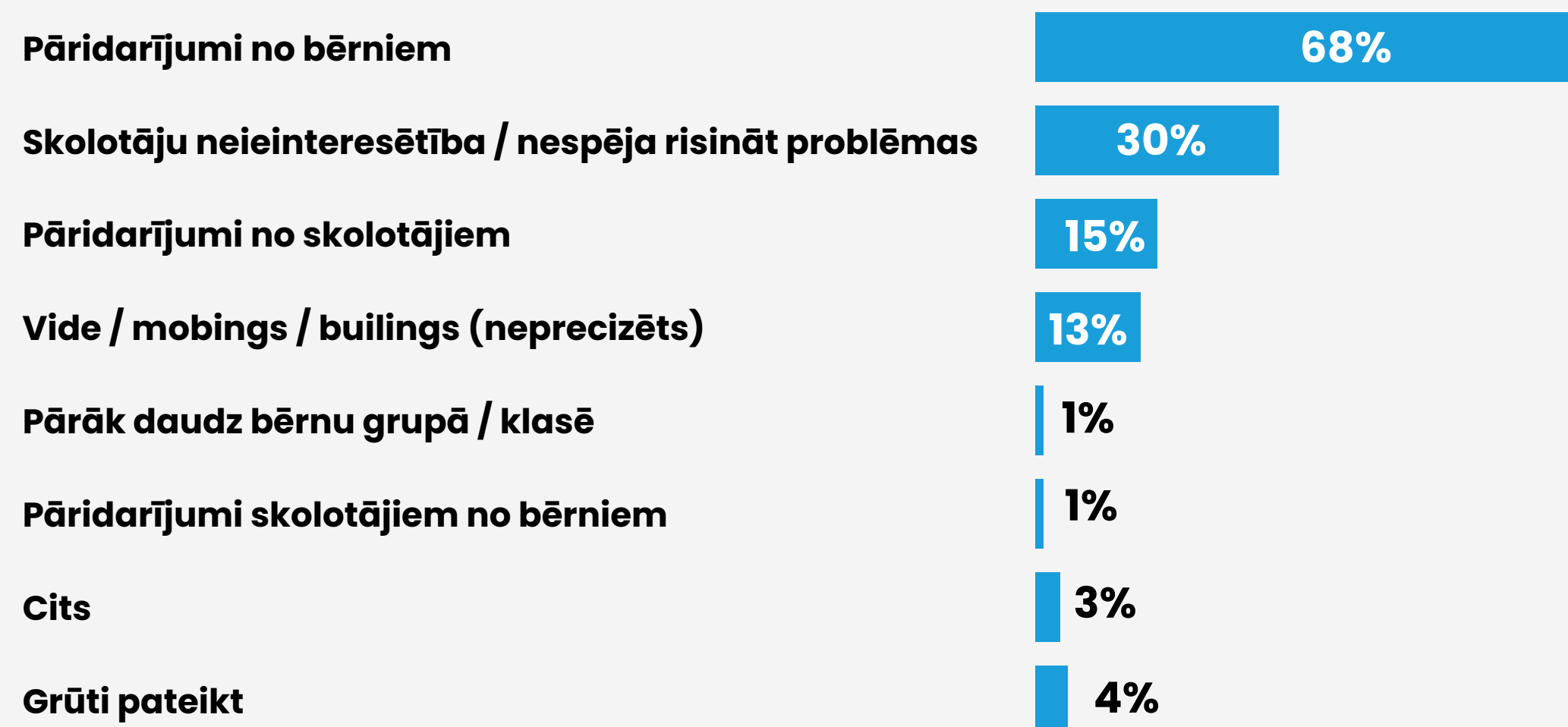
Bāze: respondenti, kuru bērni ir apmeklējuši skolu (sākumskolu, pamatskolu, vidusskolu vai profesionālās izglītības iestādi) pēdējo 3 gadu laikā, n=814

Bērnām nedroša vide skolā: iemesli

Jūs norādījāt, ka Jūsu bērns / bērni skolā dažkārt nejūtas pietiekami droši (emocionāli vai fiziski). Lūdzu, uzrakstiet, kas rada šo nedrošības sajūtu, un aprakstiet konkrētas situācijas vai problēmas, ar kurām bērns / bērni ir saskārušies

Bāze: respondenti, kuri minēja, ka viņu bērns skolā nejūtas droši, n=157

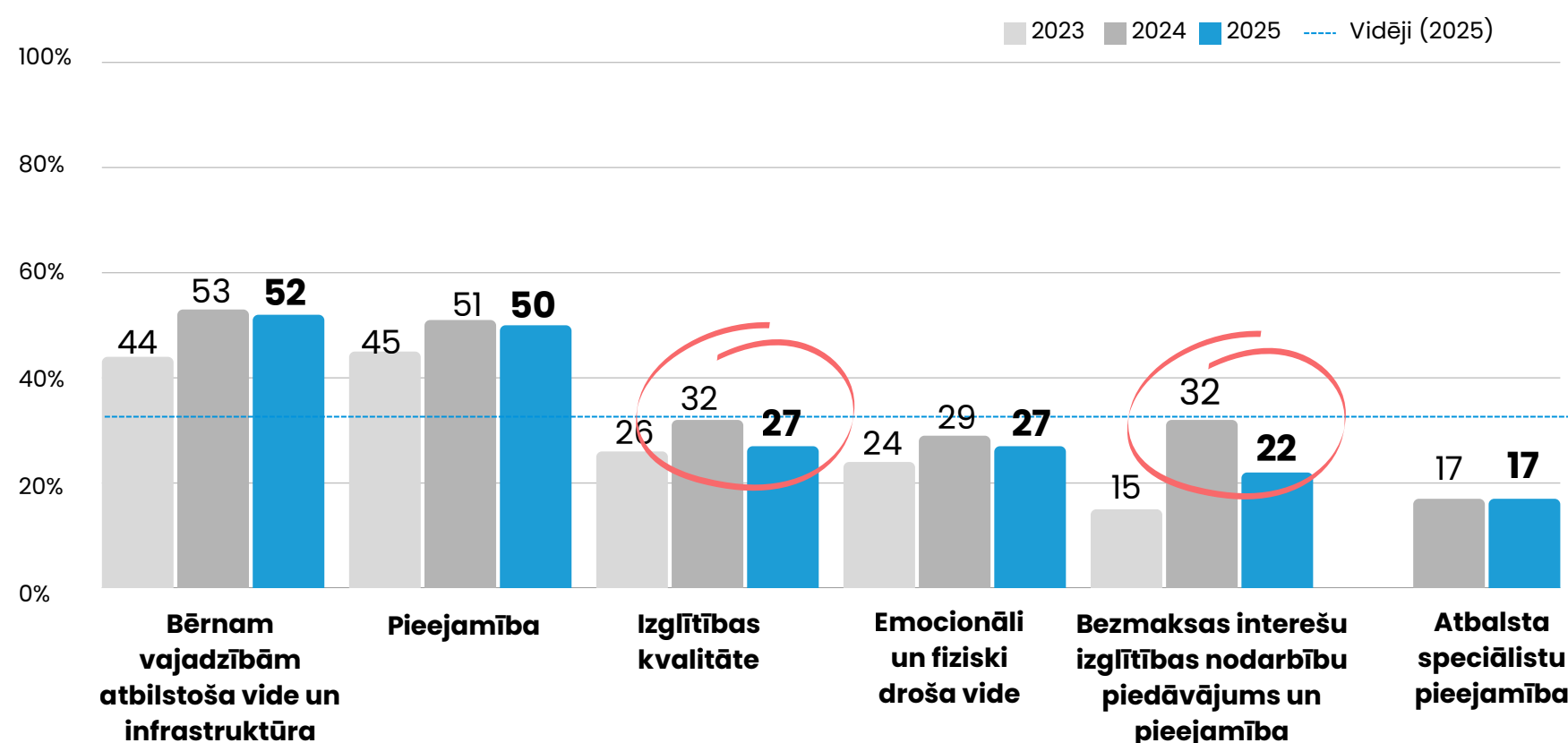

- Iekļaujošas izglītības izaicinājumi.
- Smagākajās situācijās ģimenes tālmācību redz kā risinājumu.

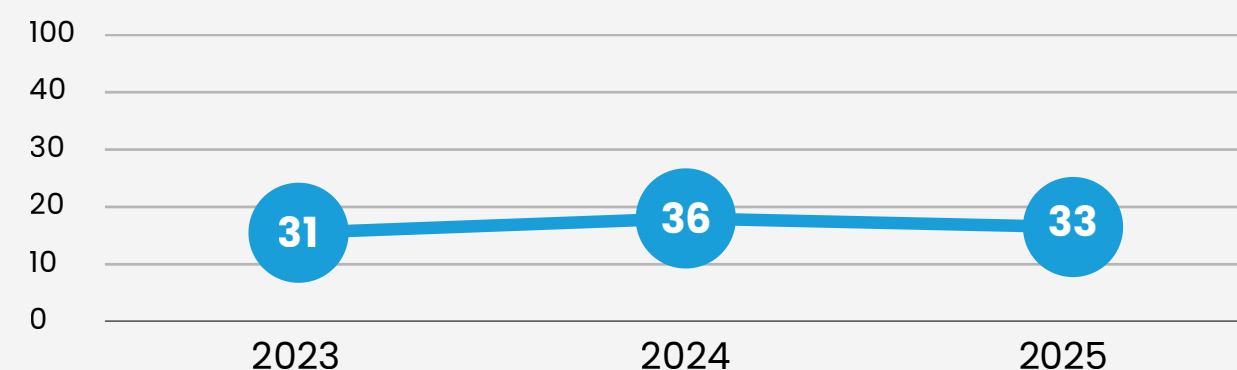
Skolas un izglītība: apmierinātības indekss

Indekss atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums – ar koeficientu

1. Indekss var būt robežās no -100 līdz +100

Vidējais apmierinātības indekss

- **Ģimenes, kurās ir bērns ar mācīšanās vai uzvedības traucējumiem** – kopumā viszemākais apmierinātības rādītājs (18). Viszemākais indekss – atbalsta speciālistu pieejamība (0.1) un emocionāli un fiziski droša vide (5).
- **Ģimenes, kurās sarunvaloda nav latviešu valoda**, raizējas par izglītības kvalitāti (indekss: 9)

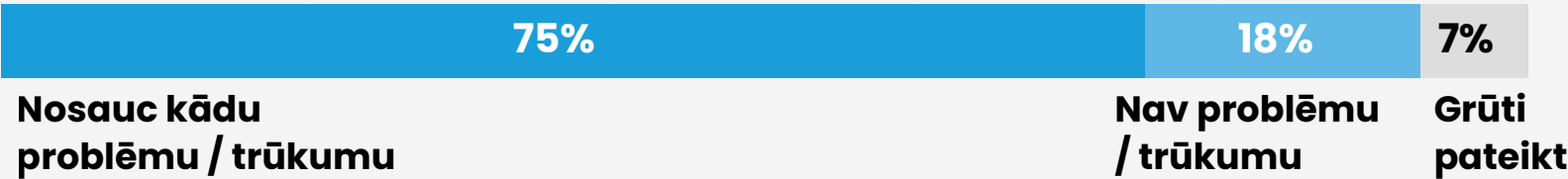
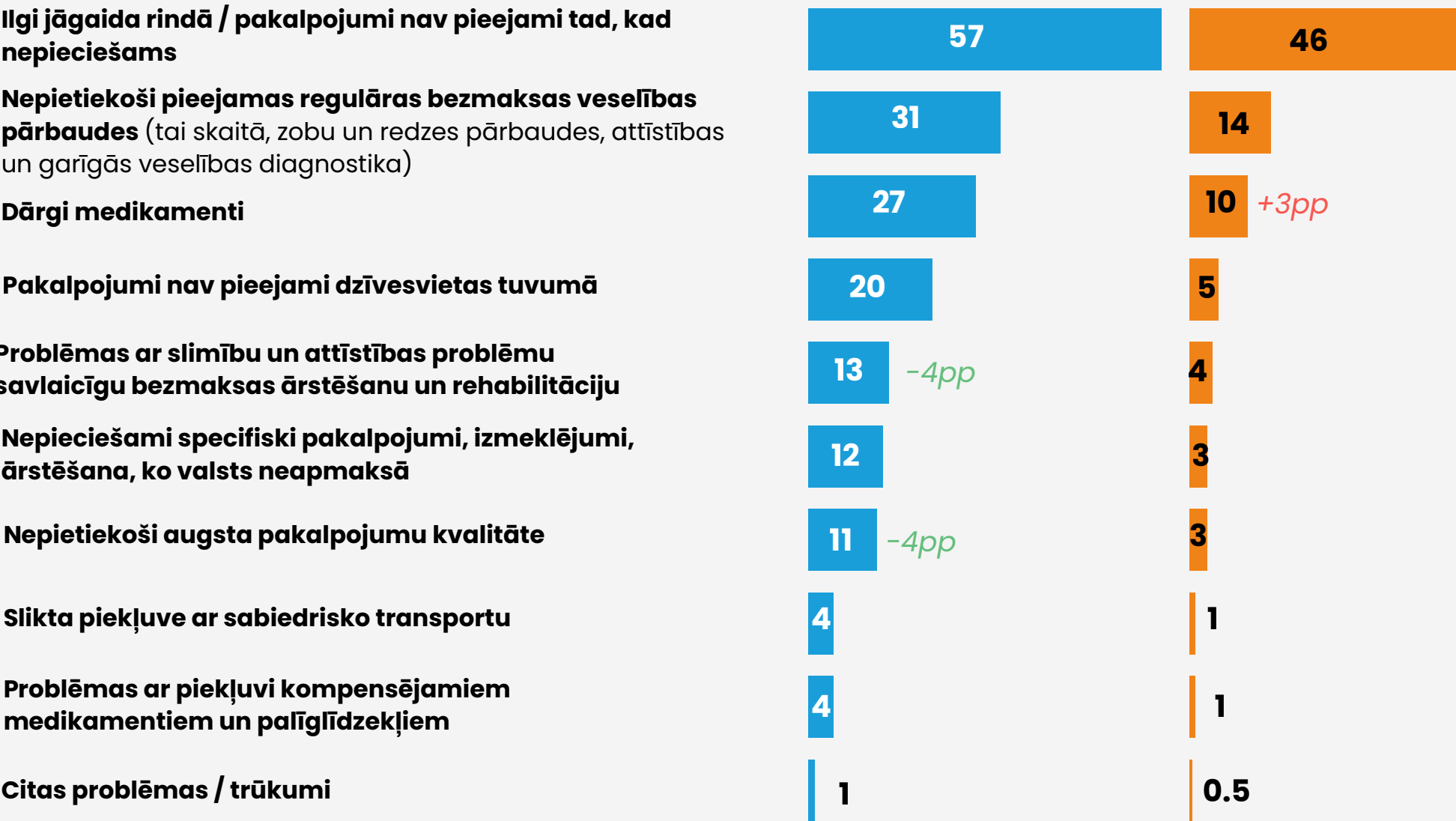
Veselības aprūpes pakalpojumi

Problēmas/ trūkumi saistībā ar veselības aprūpes pakalpojumiem bērniem

Ar kādām problēmām/ trūkumiem Jūs esat saskārušies saistībā ar veselības aprūpes pakalpojumiem bērniem pēdējo 3 gadu laikā?

Kas, Jūsuprāt, ir visaktuālākā problēma, kuru vajadzētu risināt pirmām kārtām, saistībā ar veselības aprūpes pakalpojumiem bērniem?

Bāze: visi respondenti, n=1007

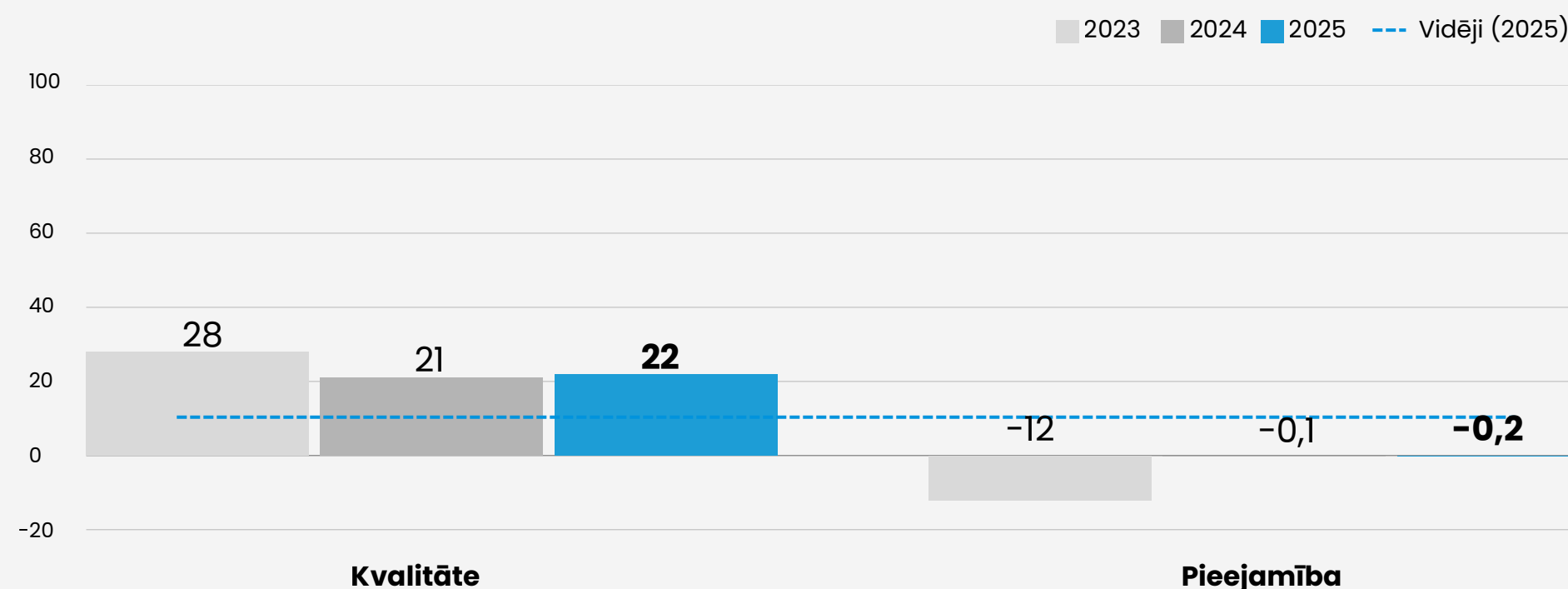

āze: visi respondenti, n=1007
C6: Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100%)

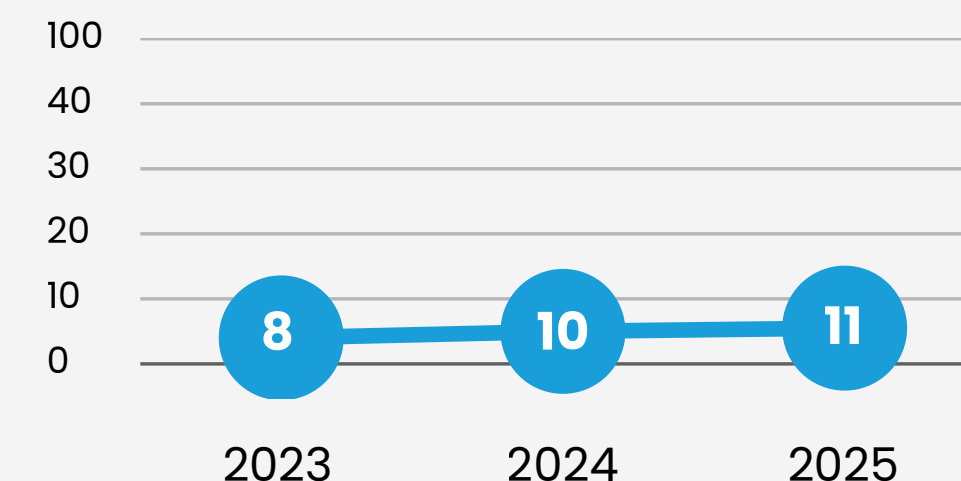
Valsts apmaksāti veselības aprūpes pakalpojumi bērniem: apmierinātības indekss

Indekss atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums – ar koeficientu 1.

Indekss var būt robežās no -100 līdz +100

Vidējais apmierinātības indekss

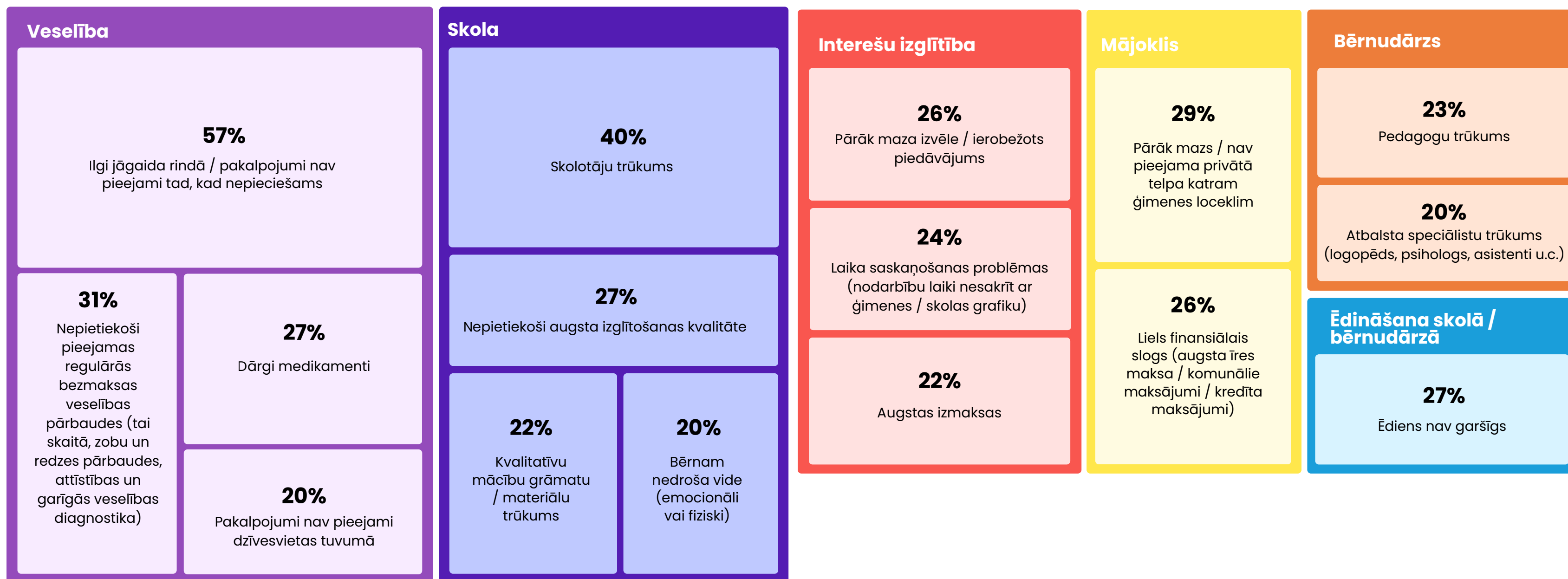

- **69%** ģimeņu **vismaz reizi gadā izmanto maksas veselības aprūpes pakalpojumus** bērniem.
- Galvenokārt tāpēc, lai ātrāk tiktu pie nepieciešamā speciālista vai izmeklējuma (78%). Augstāka pakalpojuma kvalitāte – 20%.

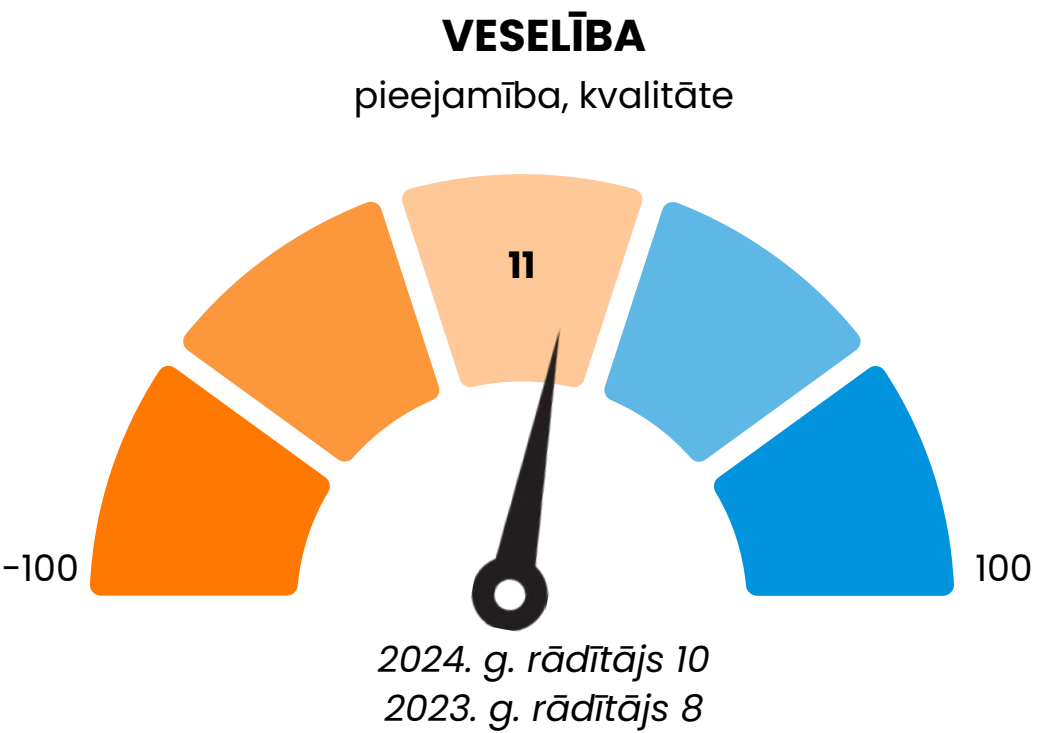
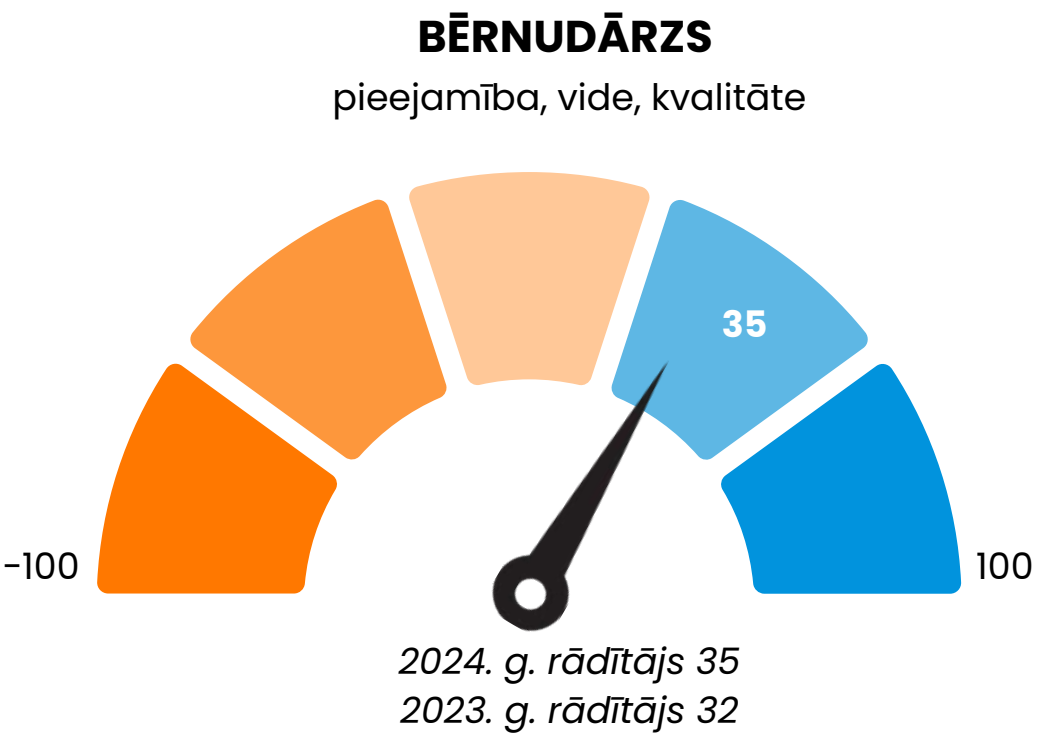
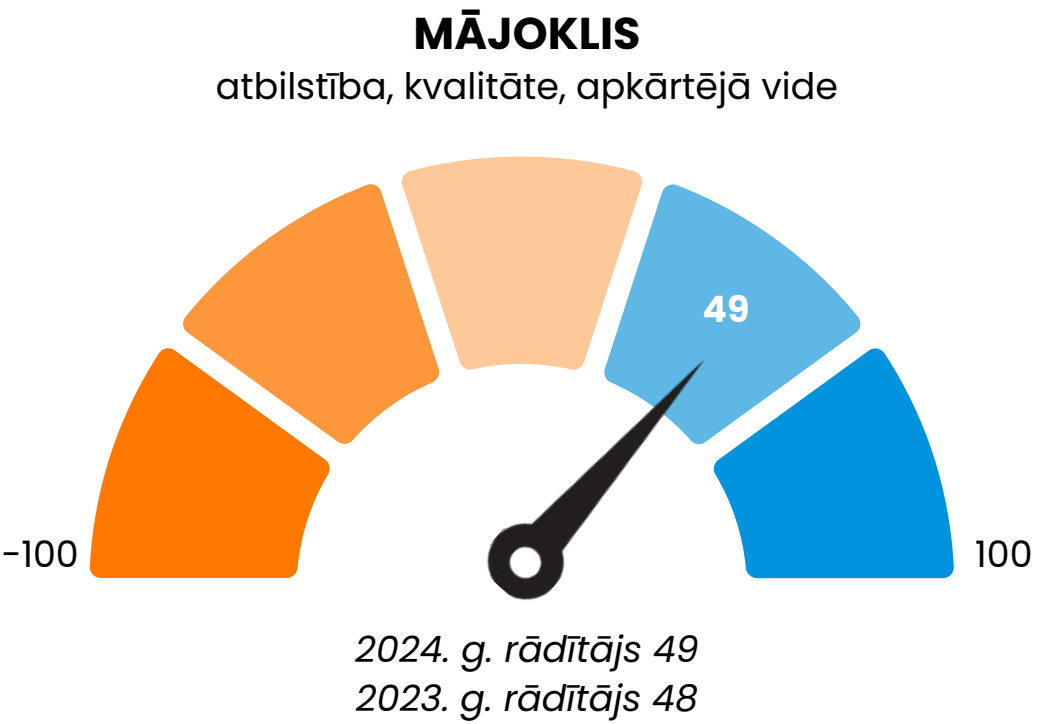
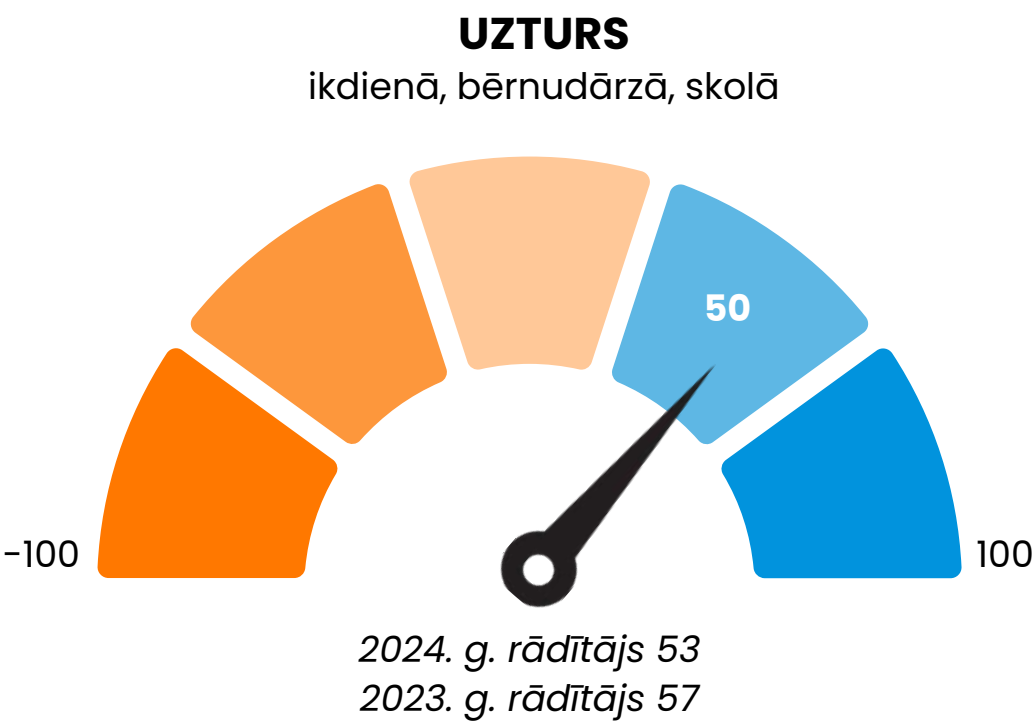

Kopsavilkums

Izplatītāko problēmu «grozs» – aktuālas vismaz katrai piektajai ģimene

Vidējais apmierinātības indekss

Vidējie jomu apmierinātības indeksi dažādās mērķa grupās

- Kopumā ģimenes ar bērniem Latvijā ir drīzāk apmierinātas ar pamatvajadzību nodrošināšanu.
- Tomēr katrā jomā ir ģimeņu grupas, kuru situācija ir sliktāka, turklāt ir ģimenes, kuru vajadzības visās jomās ir mazāk apmierinātas un **kurām ir nepieciešams atbalsts**:
 - viena vecāka ģimenes
 - ģimenes ar zemākiem ienākumiem
 - ģimenes, kurās aug bērni ar īpašām vajadzībām
 - ģimenes, kurās aug bērni ar mācīšanās un uzvedības traucējumiem

		Uzturs	Mājoklis	Bērnudārzi	Izglītība / skolas	Veselības aprūpes pakalpojumi	Vidēji
	VISI RESPONDENTI	50	49	35	33	11	36
REĢIONS	Rīgas reģions (neskaitot Rīgu)	53	51	39	34	7	37
	Vidzeme	54	46	26	28	7	32
	Kurzeme	49	47	37	36	12	36
	Zemgale	48	48	35	30	9	34
	Latgale	55	45	45	38	16	40
APDZĪVOTA VIETA	Rīga	48	52	33	32	13	35
	Valstspilsēta	50	55	40	34	16	39
	Cita pilsēta	53	51	34	35	8	36
	Lauki	53	37	35	31	7	32
BĒRNS AR ĪPAŠĀM VAJADZĪBĀM	Ir	43	36	31	34	11	31
BĒRNS AR MĀCĪŠANĀS VAI UZVEDĪBAS TRAUCĒJUMIEM	Ir	46	36	20	18	2	24
ĢIMENES KODOLA TIPS	Viena vecāka ģimene	41	43	33	27	6	30
	Pāris ar bērniem	53	51	35	35	12	37
BĒRNU SKAITS MĀJSAIMNIECĪBĀ	1 bērns	50	52	33	31	12	36
	2 bērni	49	46	35	34	11	35
	3 vai vairāk	57	45	37	35	8	37
MĒNEŠA IENĀKUMI UZ VIENU CILVĒKU MĀJSAIMNIECĪBĀ	Līdz 350 EUR	37	27	28	21	5	24
	351 līdz 600 EUR	48	44	32	30	5	32
	601 EUR līdz 1000 EUR	55	53	40	38	15	40
	Virs 1000 EUR	52	53	34	34	15	38

Bērnu domnīcu **secinājumi**

Domnīcās ar 5. klases skolēniem noskaidrojām viņu vajadzības un idejas par skolas dzīvi un izglītības vidi. Skolēni izveidoja priekšlikumus, kas atspoguļo viņu ikdienas pieredzi un vēlmes.

*“Lai stundas
būtu
interesantākas.”*

*Neuzdot tik daudz
mājasdarbu, lai
vairāk laika ir
hobijiem*

*“Es gribētu, lai
manai mammai
vairāk maksātu
darbā, jo viņa strādā
divos darbos.”*

*“Vairāk
sporta
nodarbības.”*

*“Es vēlētos
garšīgāku
ēdienu skolā.”*

- Bērnu priekšlikumi atklāj, cik būtiski viņiem ir **veselīgs un daudzveidīgs uzturs skolā, kvalitatīvas iespējas sportot un kustēties gan mācību laikā, gan ārpus tā, kā arī izglītības procesa organizācija, kas ļauj saglabāt līdzsvaru starp mācībām, hobijiem un ģimenes laiku.**
- Daži citāti jo īpaši spilgti apliecina to, cik cieši **bērni izjūt ģimenes labklājības jautājumus** un cik **svarīgi viņiem ir vecāku pieejamais laiks, emocionālais atbalsts un finansiālā stabilitāte.**

Brīvā laika paradīziana

Kas man patik?

Kad pie skolas ir bērnu laukums
Garejā starbrīdī var iziet paspēlēties.

Kas nav labi?

~~Skaistie~~ Vairāk let SVAIGĀ GAISĀ.
SKOLA

Daži skolotāji nevēlina pietiekami daudz
klases un paliek karsts.

Kas būtu jādara savādāk?

Vairāk jāiet pastaigāties skolā
piemēram dabaszinības iet laukā un
uzināt par koku.

Topošo māmiņu domnīcas **rezultāti** (1):

Informācija un atbalsts

- **Izveidot** vienotu, viegli pieejamu **informācijas sistēmu topošajiem vecākiem** (piem., “5 soļu ceļvedis” par dokumentiem, ģimenes ārstu, atbalsta iespējām u.tml.).
- **Nodrošināt** praktiskus, saprotamus un viegli pieejamus **atbalsta mehānismus dzemdību un pēcdzemdību periodā**.
- **Plānot pasākumus**, kas samazina reģionālās nevienlīdzības riskus ģimenēm ar bērniem.
- **Nodrošināt uzticamu kontaktpersonu**, pie kuras var vērsties ar jautājumiem un padomiem dzemdību un pēcdzemdību periodā.

Veselības aprūpe

- **Ieviest vienotu veselības aprūpes standartu** visā Latvijā.
- **Samazināt rindas un kvotu trūkumu**, nodrošinot vienlīdzīgu pieejamību reģionos.
- **Veicināt preventīvos pakalpojumus** un maksas pakalpojumu pieejamības mazināšanu.

Topošo māmiņu domnīcas **rezultāti** (2):

Mājoklis un infrastruktūra

- **Nodrošināt pieejamus un kvalitatīvus mājokļus** ģimenēm ar bērniem.
- **Attīstīt infrastruktūru** pie mājokļiem (stāvvietas, rotaļu laukumi, pieejamība ģimenēm ar bērniem).
- **Atbalstīt finansējuma pieejamību** aizdevumiem un īrei.

Izglītība

- **Palielināt bērnudārzu un skolu pieejamību** tuvu dzīvesvietai, arī mazajos ciemos.
- **Nodrošināt pašvaldību līdzfinansējumu** privātajiem bērnudārziem.
- **Veicināt kvalitatīvu, bezmaksas izglītību** visos reģionos.

Domnīcu rezultātā tapušās **politiskās iniciatīvas** (1)

Izstrādāt vienotu standartu mājokļa kritērijiem, nosakot minimālās kvalitātes prasības (drošība, higiēna, pieejamība), lai sociālo dzīvokļu saņēmējiem tiktu nodrošināti cilvēcīgi dzīves apstākļi. Paplašināt pieejamos īres dzīvokļus ar samērīgām izmaksām, īpašu uzmanību pievēršot ģimenēm ar bērniem un jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes.

Veikt grozījumus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, lai pašvaldībām uzliktu pienākumu sniegt sociālos pakalpojumus – pilnvērtīgu atbalstu ģimenēm, kas vērsti uz agrīno prevenci, kas vērsta uz agrīno intervenci. Grozījumi nepieciešami, jo Latvijā pieaug ārpus ģimenes aprūpē nodoto bērnu skaits, kas nozīmē, ka problēmas ģimenē tiek identificētas novēloti un risku gadījumā netiek laicīgi sniegts pilnvērtīgs atbalsts. Sociālajiem dienestiem būtu jābūt galvenajam pienākumam strādāt pie agrīnas intervences pakalpojumu koordinēšanas nevis individuālo gadījumu izpēti. Ja pašvaldībām šāds pienākums ar normatīvo regulējumu nav uzlikts, tad pastāv liela iespēja, ka tas netiks īstenots.

Domnīcu rezultātā tapušās **politiskās iniciatīvas** (2)

Izstrādāt vienotus ēdināšanas skolās kvalitātes kritērijus, nodrošināt bērnu iesaisti izvēlē un veicinot izpratni par sabalansētas maltītes sastāvu.

Grozīt MK noteikumus Nr.890 “Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu”, **lai noteiktu, ka pirmsskolas izglītības iestādēs būtu noteikts pieaugušo skaits uz bērnu skaitu grupiņās.**

Grozīt Ministru kabineta noteikumus Nr.545 “Noteikumi par institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā”, kas šobrīd neparedz ārstniecības personas iesaisti sadarbības grupās, kas nodrošina bērnu tiesību aizsardzību. Tas samazina intervences efektivitāti un palielina risku nepamanīt agrīnas grūtības ģimenēs. Nepieciešams pārskatīt šos noteikumus un **skaidri nodefinēt ārstniecības personas iesaisti bērnu sadarbības grupās.**

Latvijas bērnu labbūtības barometrs 2025

Projekta nozīme un unikālais raksturs

- **Pirmais** šāda veida mērījums Latvijā – inovatīvs un unikāls instruments.
- **Sniedz būtiskus datus** zinātniski pamatotas ģimeņu politikas veidošanai.

Finansējums un ilgtspēja

- Projekts tiek īstenots ar **ES Atveseļošanās fonda** atbalstu.
- Mērķis – nodrošināt **regulāru datu ieguvu arī turpmāk**.
- Pastāv **bažas par ilgtermiņa finansējuma** nodrošināšanu.

Elastība un nākotnes potenciāls

- Barometrs paredzēts kā elastīgs instruments – nākamajos viļņos iespējams **padziļināti pētīt noteiktas grupas** (piemēram, jūtīgās grupas).

Publicitāte un komunikācija

- 2026. gada 1. pusē paredzētas Barometra publicitātes aktivitātes.
- Noslēguma konference – 2026. gada maijā.

! Latvijas bērnu labbūtības barometrs integrē visus līdzšinējos Tīkla izpētes projektus (Latvijas ģimeņu barometra aptaujas (*dati par pēdējiem 3 gadiem*), Bērnu subjektīvās labbūtības aptauja (2017. un 2024. gads) un Latvijas dalība starptautiskajā bērnu labbūtības aptaujā).

Latvijas bērnu labbūtības barometrs 2025 metodoloģija

Dati **par** bērniem + dati **ar** bērniem

Kvantitatīvie dati:

Politikas plānošanas dokumenti, reģionālie rīcības plāni, statistika un pētījumi

2022–2024 pret 2015–2017

Kvantitatīvie dati:

Bērnu subjektīvās labbūtības aptaujas nacionālā līmenī

2024 pret 2017 sadarbībā ar Bērnu aizsardzības centru

Kvantitatīvie dati:

Aptaujas "Latvijas ģimeņu barometrs 2025" par Eiropas Garantija bērniem jomām, bērnu pamatvajadzībām

Kvalitatīvie dati:

- **Ekspertu panelis (speciālisti + bērni) – rādītāju izvēlei**
- **Fokusgrupas / domnīcas – datu interpretācijai un novērtējumam**

Rezultātu integrēta analīze, vērtējums, rekomendācijas

Latvijas dalība starptautiskā bērnu subjektīvās labbūtības aptaujā "Bērnu pasaules"

Children's Worlds, ISCWeB

Starptautiskā bērnu subjektīvās labbūtības aptauja “Bērnu pasaules”

Kas?

Starptautiska pētniecības iniciatīva, kas izzina bērnu viedokli par viņu dzīves dažādiem aspektiem – bērni kā savas dzīves eksperti.

Unikāla iespēja datus salīdzināt ar citām valstīm pasaulē, t.sk. Igauniju, Somiju, Poliju u.c.

Mērķgrupa: 4. klases skolēni (9–11 g.v. bērni), sasniegtā izlase – n=1000 reprezentatīvi Latvijas teritorijai

Ko?

Bērnu labbūtības jomas, kas iekļautas:

- Bērna raksturojums, Es pats (sociāli emocionālā labsajūta),
- Ekonomiskais / materiālās labklājības konteksts
- Mājas, tuvākā vide / kopiena / vispārējā labbūtība un laime
- Ģimene, draugi, skola – bērnu līdzdalības iespējas
- Veselība, laika plānošana un brīvais laiks
- Bērna tiesību ievērošana

Kad?

Pētījuma 1. vilnis – 2009. gadā. **Latvija uzsākusi dalību projekta 5. vilnī**
Piedalījušās – 45+ pasaules valstis; Igaunija – kopš 2013. gada.

Bērnī nedrīkst pazust birokrātijas labirintos — viņu vajadzībām un interesēm ir jābūt skaidri saskatāmām un prioritizētām visos politikas lēmumos.

Paldies!

Evisa Stankus, Latvijas Bērnu labklājības tīkla politikas koordinatore
evisa@bernulabklajiba.lv

www.bernulabklajiba.lv